

Rozprava o klenotech

Z kanonického páli do češtiny přeložila Ayya Vajira, říjen 2005

1. **Yānīdha bhūtāni samāgatāni, bhummāni, vā yāni va antalikkhe.**
Jakékoliv bytosti [zde] přítomné, [ty] v zemi nebo ty ve vzduchu,
Sabbeva bhūtā sumanā bhavantu, athopi sakkacca suṇantu bhāsitaṃ.
Ať jsou šťastny všechny bytosti, pak ať pečlivě naslouchají tomu, co bude řečeno.
2. **Tasmā hi bhūtā nisāmetha sabbe, mettaṃ karotha mānusiya pajāya;**
A proto všechny bytosti naslouchejte, dobrotivost rozvířte k lidským bytostem,
divā ca ratto ca haranti ye balim, tasmā hi ne rakkhatha appamattā.
které [vám] ve dne v noci obětiny přinášejí. A [právě] proto [je] pilně ochraňujte.
3. **Yaṃ kiñci vittaṃ idha vā huraṃ vā, saggesu vā yaṃ ratanaṃ paṇītaṃ;**
Jakékoliv bohatství zde nebo v jiném světě, nebo v nebi jakýkoliv klenot skvělý,
na no samaṃ atthi tathāgatena, idampi buddhe ratanaṃ paṇītaṃ;
není žádný s Buddhou srovnatelný. [A právě] tato věc [nalezená] v Buddhovi [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
4. **Khayaṃ virāgaṃ amataṃ paṇītaṃ,**
Vyhasnutí, vystřízlivění, nesmrtelnost, dokonalost,
yadajjhagā sakyamunī samāhito;
to je [Nībbāna], ke kterému došel usebrané mysli Vznešený mudrc z klanu Sakyů.
na tena dhammena samatthi kiñci, idampi dhamme ratanaṃ paṇītaṃ;
Není nic s Dhammou srovnatelné. [A právě] tato věc [nalezená] v Dhammě [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
5. **Yaṃ buddhaseṭṭho parivaṇṇayī sucim, samādhimānantarikaññamāhu;**
Tu skvělou věc [Dhammu], kterou Buddha celou vyložil, tu soustředění [mysli] hned následuje,
samādhinā tena samo na vijjati,
[a] proto není nic rovného [tomu] soustředění [mysli].
idampi dhamme ratanaṃ paṇītaṃ;
[A právě] tato věc [nalezená] v Dhammě [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
6. **Ye puggalā aṭṭha satam pasatthā, cattāri etāni yugāni honti;**
Těch osob [v počtu] jedno sto osm chválených [Moudrým], čtyři těch [osob] dvojice jsou.
te dakkhiṇeyyā sugatassa sāvaka, etesu dinnāni mahapphalāni;
Tito [jsou] způsobilí k obdarování Buddhovi žáci, co jim [je] darováno velké plody [přináší].
idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ,
[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
7. **Ye suppayuttā manasā dalhena, nikkāmino gotamasāsanamhi;**
Ti dobře zakotvení [v Dhammě], s myslí pevnou, svobodní od žádostivosti, v řádu Gotami.
te pattipattā amataṃ vigayha, laddhā mudhā nibbutim, bhuñjamānā.
Ti dosáhli cíle do nesmrtelnosti vstoupením, dosažením svobodným ze štěstí se těší.
idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ,
[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
8. **Yathindakhīloⁱⁱ pathavissito, siyā, catubbhi vātehi asampakampiyo.**
Tak jako Indův post do země zapuštěný čtyřmi větry neotřesitelný
tathūpamaṃ sappurisaṃ vadāmi, yo ariyasaccāni avecca passati;
Říkám, [že] zrovna tak [neotřesitelný] je člověk dobrýⁱⁱⁱ, který [čtyři] ušlechtilé pravdy poznal a vidí.
idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ,
[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.
etena saccena suvatthi hotu.
Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!
9. **Ye ariyasaccāni vibhāvayanti, gambhīrapaññena sudesitāni;**
Ti vznešené pravdy jasně pronikli, s pronikavou moudrostí dobře vysvětlené,
kiñcāpi te honti bhusaṃ pamattā, na te bhavaṃ aṭṭhamamādiyanti;
jakkoliv [mnoho] oni jsou-li často leniví, oni v osmé existenci nepokračují.

idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ,

[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.

etena saccena suvatthi hotu.

Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

10. Sahāvassa dassanasampadāya, tayassu dhammā jahitā bhavanti.

Společně s dosaženým vhledem tří skutečnosti zanechány byly.

sakkāyaditṭhī vicikicchitaṇca, sīlabbatāṃ vāpi yadatthi kiñci.

Klam já, pochybovačnost a lpění na pravidlech a prázdných obřadech.

Catūhapāyehi ca vippamutto, chaccābhiṭhānāni, abhabba kātum;

A před čtyřmi světy utrpení je v bezpečí, šesti smrtelných činů spáchání [je] neschopen.

idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ,

[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.

etena saccena suvatthi hotu.

Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

11. Kiñcāpi so kamma, karoti pāpakaṃ, kāyena vācā uda cetasā vā.

Jakýkoliv zlý čin on učiní tělem, mluvou nebo myslí,

abhabba, so tassa paṭicchadāya, abhabbatā diṭṭhapadassa vuttā.

zastírání takového [činu] on [je] neschopen. Řečeno: [tato] neschopnost [je toho, kdo] Nibbānu uzřel.

idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ,

[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.

etena saccena suvatthi hotu.

Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

12. Vanappagumbe yatha, phussitagge, gimhānamāse paṭhamasmim, gimhe.

Stejně tak jako je les rozkvetlý v korunách [stromů] v prvním měsíci léta v teplém období,

tathūpamaṃ dhammavaraṃ adesayi, nibbānagāmiṃ paramaṃ hitāya.

Zrovna tak [Vznešený] Skvělou nauku vyložil, [která] k Nibbāně vede pro vyšší dobrodiní.

idampi buddhe ratanaṃ paṇītaṃ,

[A právě] tato věc [nalezená] v Buddhovi [je] klenot skvělý.

etena saccena suvatthi hotu.

Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

13. Varo varaññū varado varāharo,

Vznešený, znalec vznešeného, dárce vznešeného, příjemce vznešeného,

anuttaro dhammavaraṃ adesayi;

nepřekonatelný ve výkladu Vznešené nauky

idampi buddhe ratanaṃ paṇītaṃ,

[A právě] tato věc [nalezená] v Buddhovi [je] klenot skvělý.

etena saccena suvatthi hotu.

Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

14. Khīṇaṃ purāṇaṃ nava natthi sambhavaṃ, virattacittāyatike bhavasmim;

Vyhasnutím minulého nového není zrodu, mysl prostá budoucího nastávání;

te khīṇabījā avirūḥichandā,

Ti [kteří jsou] bez semene existence, [jejich] žádosti zanikly,

nibbanti dhīrā yathāyaṃ, paḍīpo.

jako sfouknutím [plamene] lampy se moudří vášní-prostí stali.

idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ,

[A právě] tato věc [nalezená] v Sangze [je] klenot skvělý.

etena saccena suvatthi hotu.

Touto pravdou ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

A bytostí promluvily:

15. Yānīdha bhūtāni samāgatāni, bhummāni vā yāni va antalikkhe;

Jakékoliv bytosti [zde] přítomné, [ty] v zemi nebo ty ve vzduchu,

tathāgataṃ devamanussapūjitaṃ. buddhaṃ namassāma suvatthi hotu.

Probuzeného bozi a lidé v úctě mají. Buddhu uctíváme. Ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

16. Yānīdha bhūtāni samāgatāni, bhummāni vā yāni va antalikkhe;

Jakékoliv bytosti [zde] přítomné, [ty] v zemi nebo ty ve vzduchu,

tathāgataṃ devamanussapūjitaṃ, dhammaṃ namassāma suvatthi hotu.

Probuzeného bozi a lidé v úctě mají. Dhammu uctíváme. Ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

17. Yānīdha bhūtāni samāgatāni, bhummāni vā yāni va antalikkhe;

Jakékoliv bytosti [zde] přítomné, [ty] v zemi nebo ty ve vzduchu,

tathāgataṃ devamanussapūjitaṃ, saṅghaṃ namassāma suvatthi hotū 'ti.

Probuzeného bozi a lidé v úctě mají. Sanghu uctíváme. Ať nastane štěstí [pro všechny bytosti]!

ⁱ V jiné existenci, v jiném bytí

ⁱⁱ Post nebo sloup boha Indy v nebo před městskou branou; také velká kamenná deska zapuštěná do země u vchodu do domu (Pali-English Dictionary)

ⁱⁱⁱ To se týká těch bytostí, které jsou *sotāpanna* - tedy ten, který dosáhl prvního plodu stezky vedoucí k Nibbāně